O KONFERENCI

½ł ţfl·Řy╗ informace

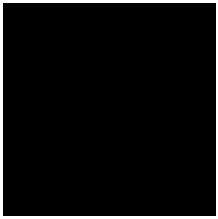
T®ma konference sleduje promĎny spoleļ ensk®ho postaven² ģen v 19. stolet²: rodinu, pr§ci, vzdĎ§n², spolkovĨ ģivot, liter§rn² a jazykov®reprezentace i region§ln² a n§boģensk® identity. Program propojuje historickĨ, liter§rnĎvĎdnĨ, jazykovĎdnĨ a archivní pohled.

Termín	ļ tvrtek 29. Śjna - p§tek 30. Śjna 2026
Místo	Synagoga v Radnicích, Na Potocích 221, 338 28 Radnice
Vloģn®	500 Kļ ; studenti 0 Kļ
Úhrada	282971605/0300; do zpr§vy pro pŚjemce uveŅte jm®no a pŚjmen²
ZŞģtita	Ing. Libor Picka, Ļlen Rady Plzeŕsk®ho kraje pro oblast kultury, pam§tkov® p®ļe a cestovn²ho ruchu

Web konference: https://svkpk.cz/projekty/dalsi-projekty/jeden-jazyk-nase-heslo-bud/

Kontakty

Organizace	René Keller, tel. 721 223 091
Odborné dotazy	PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.
Web, publikace, GDPR	Mgr. Daniel Bechný

P EHLED PROGRAMU

Rychl orientace

P ehled uv d konferen n p sp vky ve zkr cen podob . Detailn anotace a tematick bloky n sleduj v pln m programu.

tvrtek 29. jna 2026

as	P sp vek
9:35 9:45	Josefa Nepomucena Terezie Clannerov z Engelshofenu Mgr. Ji Novotn
10:00 10:15	Z nezn m man elky vlivnou hofmistryn : Osud Henriette Buquoy-Cappy (1857 1929) Mgr. Miroslava Dvo kov
10:45 11:00	Z pado esk autorky n meck ho jazyka: cesty za tvorbou provin nosti navzdory Mgr. V clav Smy ka, Ph.D. et Ph.D.
11:00 11:15	Autorky publikuj c v asopise Der B hmerwald (1899 1907) Mgr. Mark ta Balcarov , Ph.D.
11:15 11:30	Nedokon en emancipace v mu sk liter rn reprezentaci eny. Chebsk trilogie s hlavn hrdinkou Bc. Mayuri Vacul kov
13:00 13:15	Odv n eny plze sk . ensk spolky v 19. stolet v Plzni PhDr. Jitka Jane kov
13:15 13:30	ensk element a sborov zp v: D msk odbor Hlaholu plze sk ho v 19. stolet Mgr. Ji Pol vka
13:45 14:00	Sjezd pan , hospody a d vek v Rokycanech v roce 1888 PhDr. Hana Hrachov , Ph.D.
14:00 14:15	Role eny v doma lick spole nosti 19. stolet Mgr. Radka Kinkorov
14:15 14:30	eny na Otav a jejich zapojen do spolkov ho ivota na konci devaten ct ho a na po tku dvac t ho stolet Mgr. et Mgr. Libor Stan k, Ph.D.
14:30 14:45	D msk dy p nsk ho spolku Schlaraffia Mgr. Jakub Samek
14:45 15:00	Spolek Bo ena N mcov Mgr. Anna tr blov

DETAILN PROGRAM

Anotace p sp vk

tvrtek 29. jna 2026

8:45 9:15 prezence astn k

9:15 9:35 vodn slovo/a programov ho v boru

1. tematick blok: lechti ny ve v ku m anstva

9:35 9:45 Josefa Nepomucena Terezie Clannerov z Engelshofenu

Mgr. Ji Novotn | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

P ipom n me jedno v znamn region ln v ro a t m zapomenut hrob. Josefa Clannerov se narodila roku 1805 a osudy jej rodiny byly spjaty s Plze skem. Do vala v Plzni, ale do jej ho ivota se v znamn vepsaly p edev m Plasy, kde na la posledn spo inut .

10:00 10:15 Z nezn m man elky vlivnou hofmistryn : Osud Henriette Buquoy-Cappy (1857 1929)

Mgr. Miroslava Dvo kov | Filozofick fakulta JU v esk ch Bud jovic ch

Henriette Buquoy-Cappy (1857 1929) dosud p edstavovala v historick m b d n t m nepopsan list. V ir m pov dom utkv la pouze jako ena, kter se v roce 1882 provdala za hrab te Ferdinanda Buquoye (pozd j ho ministra orby), m jej stopa pro ve ejnost i odborn ky zd nliv kon ila. Tento p sp vek si klade za c l v bec poprv zrekonstruovat jej skute n ivotn p b h, a to i na z klad komunika n ch s t a vyv st ji ze st nu region ln ho b d n . Na z klad dosud nezpracovan ch pramen bude odhalen jej osud, kter je zce spjat se severo esk mi panstv mi Hauenstein (Horn Hrad) a M d nec. P sp vek se zam nejen na jej p soben v tomto regionu, ale p edstav ji p edev m jako v znamnou osobnost habsbursk ho dvora. Henriette toti dok zala vybudovat pozoruhodnou kari ru. Nejprve p sobila jako dvorn d ma a posl ze jako hofmistryn arciv vodkyn Marie Annunziaty. C lem je nab dnout nov , plastick obraz lechti ny, jej ivot propojoval severn echy s nejvy mi kruhy V dn .

10:15 10:30 diskuse

10:30 10:45 p est vka na k vu

2. tematick blok: eny v diskursu n mecky psan literatury v esk ch zem ch

10:45 11:00 Z pado esk autorky n meck ho jazyka: cesty za tvorbou provin nosti navzdory

Mgr. V clav Smy ka, Ph.D. et Ph.D. | stav pro eskou literaturu AV R

U v 19. stolet nebyly z padn echy chud na spisovatelky. Vzhledem k m stn mu pom ru jazyk nep ekvap , e podstatn st z nich psala n mecky. Zat mco esky p c liter tky z regionu p irozen tendovaly k Praze jako kulturn mu centru a do Prahy z hy odch zely (nap . Eli ka Kr snohorsk , Tekla N hlovsk), pro n mecky p c autorky ze z padn ch ech nemohla rychle po e ovan Praha sehr t stejnou roli kulturn ho centra. Ocitaly se tak ve sv zeln j m postaven : Kde m ly v odlehl provincii hledat podporu pro sv psan ? Jak ch liter rn ch vzor se m ly chopit? Kde mohly publikovat a pro jak publikum? P sp vek se pokus uk zat, jak se s t mito v zvami vyrovnaly v Plzni a J chymov po v t inu ivota tvo c Therese Hansgirg (nar. 1833), v Plzni vyr staj c Franziska Essenther (nar. 1849), a celo ivotn Plze a ka Hermine Skoda (nar. 1852).

11:00 11:15 Autorky publikuj c v asopise Der B hmerwald (1899 1907)

Mgr. Mark ta Balcarov , Ph.D. | Fakulta filozofick Z U v Plzni

P sp vek se zam na spisovatelky publikuj c v n meckojazy n m umavsk m asopise Der B hmerwald (Prachatice 1899 1907, vyd. J. Peter), kter p edstavoval v znamn m dium n mecky psan Heimatliteratur (literatury domoviny) a usiloval o podporu n meck region ln identity, lidov kultury a obrazu umavy jako sv bytn ho kulturn ho prostoru. Na p kladu autorek publikuj c ch v tomto asopise

nap . Marie Bayerl-Schwejda (1873, Orlovice/Kdyn 1908), Marie Oberparleiter (1876, Kaplice 1954) budu sledovat, jak se v region ln literatu e a publicistice konstruovala ensk role mezi tradic , v rou a moderniza n mi procesy p elomu stolet . Pozornost bude v nov na etnografick mu obrazu umavy, ensk ka dodennosti, implicitn tematizaci ensk ot zky v beletrii. P sp vek z rove uk e, jak se v ensk m psan prol naly lok ln patriotismus a nacionaliza n tendence.

11:15 11:30 Nedokon en emancipace v mu sk liter rn reprezentaci eny. Chebsk trilogie s hlavn hrdinkou

Bc. Mayuri Vacul kov | stav pro eskou literaturu AV R

Od mu sk ch autor poch zej c liter rn reprezentace en a jejich (ne)emancipace mohou na ur it ch m stech, zvl t v 19. stolet , p in et podn tn zapochybov n : jde zde o vzor, jen se en m podsouv k napodobov n , nebo se naopak jedn o kritiku pom r a o pob dku k prolomen statu quo? P sp vek se zam na mo n ten ztv rn n enstv a procesu emancipace v trojd ln m rom nu Heimat chebsk ho spisovatele a novin e Hanse Nikolause Krau e (1861 1906). Hlavn postavou cel trilogie je ena a jej podstatn st ivota, kter je z rove cestou emancipace, je v ak t sn p ed sp n m zavr en m z stane nedokon ena. P ihl dnuto bude tak k rom nu Fritze Mauthnera, kde z hlediska emancipace eny doch z k podobn situaci.

11:30 11:45 diskuse

11:45 13:00 ob d

3. tematick blok: Plze sk spol ov n en

13:00 13:15 Odv n eny plze sk . ensk spolky v 19. stolet v Plzni

PhDr. Jitka Jane kov | Archiv m sta Plzn

ensk sv t byl spole ensky odd len , av ak probouzen ob ansk spole nosti p in elo aktivity man elek plze sk ch initel spojen s ve ejnou anga ovanost . Jako velmi odv n a pr kopnick po in se jev pokus o zalo en d msk ho spolku pan a d vek V ela v roce 1866, kter v ak ze strany m stodr itelstv nebyl vysly en. Druh pokus byl ji sp n a 2. 1. 1870 se konala prvn valn sch ze esk ho klubu dam plze sk ch. V znamnou lohu ve spole ensk m ivot sehr la esk jednota pan a d vek, ustaven 8. 5. 1886. V t locvi n m odboru pod veden m n eln ka Sokola V. Porta p es spole enskou nev li a p edsudky cvi ily za zav en mi dve mi t locvi ny esk re lky pr kopnice sportu a jejich prvn ve ejn cvi en se uskute nilo 31. 5. 1889. Plze sk eny odv n nach z me od roku 1885 mezi prvn mi achisty p i turnaj ch v esk m spolku achovn m a pozd ji po roce 1907 i v esk m ski klubu mezi prvn mi ly a i na umavsk m pi ku. Budou p ipomenuta jm na pr kopnic ensk ho spol ov n : R eny Pet kov , choti pozd j ho purkmistra V clava Pet ka, Louisy Taschnerov , Klotyldy Vur rov , Betty Klostermannov a mnoha dal ch i v kontextu propojov n vlastn ch aktivit s mu sk m spol ov n m, kter mu jsme se v novali na lo sk m ro n ku konference.

13:15 13:30 ensk element a sborov zp v: D msk odbor Hlaholu plze sk ho v 19. stolet

Mgr. Ji Pol vka | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

P edkl dan p sp vek se bude v novat fenom nu ensk ho sborov ho zp vu v Plzni v 19. stolet na p kladu nejv znamn j ho lok ln ho hudebn ho t lesa spolku Hlahol. Zat mco po tky spolkov ho ivota v 60. letech 19. stolet jsou v region ln historiografii tradi n spojov ny s aktivitami mu sk ch elit, proces integrace en do t chto struktur z st v dosud m n reflektovan m t matem. Z m rem p sp vku bude analyzovat dynamiku konstituov n a fungov n d msk slo ky Hlaholu plze sk ho od jej ch neofici ln ch po tk a po jej pevn institucion ln ukotven . Na z klad studia korporativn ch pramen (z pisn ch knih, stanov a v ro n ch zpr v) ulo en ch v Archivu m sta Plzn se text zam na to, jak m zp sobem se eny zapojovaly do ve ejn ho kulturn ho prostoru a jak sborov zp v slou il jako n stroj jejich spole ensk reprezentace a emancipace.

13:30 13:45 diskuse

4. tematick blok: Spol ov n en v dal ch regionech

13:45 14:00 Sjezd pan , hospody a d vek v Rokycanech v roce 1888

PhDr. Hana Hrachov , Ph.D. | St tn okresn archiv Rokycany

P sp vek pojedn zejm na o innosti D msk ho spolku Ludmila, kter byl v Rokycanech zalo en v roce 1870.

14:00 14:15 Role eny v doma lick spole nosti 19. stolet

Mgr. Radka Kinkorov | St tn okresn archiv Doma lice se s dlem v Hor ovsk m T n

P sp vek se bude zab vat postaven m eny v doma lick spole nosti 19. stolet : od jej tradi n lohy (dom cnost, d ti) p es jej zapojen v man elov emesln m podnik n (n kter z cech dokonce pamatovaly ve sv ch statutech na eventualitu p evzet d lny po man elov mrt) po v kon samostatn ho povol n a innost ve spolc ch. V Doma lic ch se eny mohly aktivn astnit spole ensk ho ivota ji p ed polovinou stolet , a sice v hudebn m spolku sv. Cecilie. Jako prvn ist ensk sdru en v Doma lic ch vznikl rovn p veck spolek (Jitka). Dal pozd ji zalo en ensk korporace m ly charitativn r z (Dobro inn /d msk / spolek sv. Ludmily, Spolek pan a d vek Bo ena N mcov , Spolek idovsk ch en a d vek). eny se st vaj lenkami i dal ch spolk , nap . v Sokole nejprve jako p isp vaj c lenky, pozd ji jako aktivn cvi enky. Postupem asu se roz ily mo nosti ob ivy en, kter po zru en cechovn ch organizac za aly vykon vat r zn emesla, vlastnit pohostinstv apod. Nepostradateln zdravotn slu by poskytovaly vzd lan porodn ch babi ky, sv nenahraditeln m sto m ly eny v instituc ch, jak mi byla opatrovna a sirot inec.

14:15 14:30 eny na Otav a jejich zapojen do spolkov ho ivota na konci devaten ct ho a na po tku dvac t ho stolet

Mgr. et Mgr. Libor Stan k, Ph.D. | St tn okresn archiv Strakonice

Pro rozvoj spolk hr la d le itou roli druh polovina 19. stolet , kdy se za aly ve velk m e formovat a organizovat. Do kaly se i v znamn podpory v podob nov vydan ch z konn ch norem. Za aly pomalu vznikat i ensk spolky, ale eny se zapojovaly i ve spolc ch, kde z po tku p sobili hlavn mu i. Vid me to na p kladu spolk hudebn ch, kulturn ch nebo vzd l vac ch. P edkl dan p sp vek by r d prozkoumal roli a v znam en ve vybran ch spolc ch nap t emi m sty, kter spojuje minim ln to, e le na v znamn m vodn m toku eky Otavy. Bude se jednat o m sta Su ice, Hora ovice a Strakonice. St edem z jmu se stanou p edev m spolky v nuj c se zp vu, kultu e a p i o chud . P sp vek se pokus hledat odpov di na n sleduj c ot zky: Jak se li ilo zastoupen a innost en ve vybran ch spolc ch? Jak zast valy funkce? Spolupracovala spolu jednotliv spole enstv nap m sty a li ila se n pl jejich innosti? Pomoci s hled n m odpov d by m la pramenn z kladna roztrou en po jednotliv ch okresn ch archivech. asov se p sp vek bude pohybovat na hranici konce 19. stolet s drobn mi p esahy do 20. stolet .

14:30 14:45 D msk dy p nsk ho spolku Schlaraffia

Mgr. Jakub Samek | Filozofick fakulta JU v esk ch Bud jovic ch M stsk muzeum a galerie Vod any

Schlaraffia byl v hradn p nsk spolek, ve kter m p padn lenstv en bylo zcela nep pustn . Za ur it ch okolnost ale bylo umo n no en m opustit ka dodenn , tzv. prof nn ivot a nahl dnout do specifick ho snov ho sv ta. D lo se tak p i speci ln ch sezen ch naz van ch Burgfrauenabend, kam dostaly pozv n man elky a dcery schlaraffsk ch ryt . Slavnostn ud lost lze p ekl dat jako d msk ve er nebo doslovn ji ve er hradn ch dam . Ve sv t Schlaraffie jsou dy pro hradn d my sp e vz cn a rozhodn se s nimi nepotk me plo n ve v ech ch. Na na em zem evidujeme pouze est pobo ek: v echny t i jiho esk e, d le Teplice, Plze a Litom ice, p i em nejv ce pramen je dochov no k jiho esk m pobo k m. D msk dy jsou vcelku netypickou a pokrokovou z le itost v r mci schlaraffsk faleristiky.

14:45 15:00 Spolek Bo ena N mcov

Mgr. Anna tr blov | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

P sp vek se zab v Dobro inn m a vlasteneck m spolkem pan a d vek Bo ena N mcov , zalo en m v roce 1888, kter svou innost vyv jel a do let 1947 1948. Nov objeven prameny umo nily podrobn j pozn n fungov n spolku, proto se p sp vek tentokr t zam uje p edev m na jeho p soben v oblasti podpory en a na snahy o jejich co nej ir zapojen do spole ensk ho ivota v 19. stolet . Pozornost je v nov na tak ensk m osobnostem, kter st ly v ele spolku, a to v n kter ch p padech ji od jeho zalo en . K nejv znamn j m z nich pat ily Josefa Reg lov a Eli ka P ibylov . Emancipa n innost spolku bude tentokr t p edstavena p edev m z tematick ho hlediska, zat mco dosavadn p stup up ednost oval hledisko chronologick .

15:00 15:30 diskuse

P tek 30. jna 2026

7:45 8:30 prezence astn k

5. tematick blok: Tradi n role esk eny

8:30 8:45 Reflexe eny ve fraz mech 1. poloviny 19. stolet

doc. PaedDr. Helena Ch lov , Ph.D. | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

P sp vek se zam uje na obraz eny a ensk ho sv ta ve fraz mech u van ch v 1. polovin 19. stolet . Na z klad dobov ho jazykov ho materi lu sleduje, jak byly prost ednictv m ust len ch slovn ch spojen vyjad ov ny p edstavy o ensk ch vlastnostech, spole ensk ch rol ch, rodin , man elstv , mate stv i dom cnosti. Pozornost je v nov na tak hodnot c m a stereotypn m v znam m, kter fraz my nesou, a tomu, jak odr ej dobov normy, o ek v n i nerovn postaven en ve spole nosti. Zdrojem jsou frazeologick pr ce J. Dobrovsk ho (1804), J. M. Sychry (1821 1822) a F. L. elakovsk ho. C lem p sp vku je uk zat, e frazeologie nep edstavuje pouze okrajovou sou st slovn z soby, ale je d le it m sv dectv m o my len , hodnot ch a ka dodenn zku enosti dan doby. Anal za fraz m tak umo uje nahl dnout do zp sobu, jak m jazyk 1. poloviny 19. stolet spoluutv el a uchov val obraz eny v esk m kulturn m prost ed .

9:45 10:00 Pan Bazikov . Dobrovoln domestikovan ena v liber ln m p lstolet

prof. PhDr. Milan Hlava ka, CSc. | Historick stav AV R

Anna Bazikov byla man elskou Ing. Eduarda Baziky, zn m ho elezni n ho stavitele a spolupracovn ka Zemsk ho v boru kr lovstv esk ho v oblasti posuzov n v nosnosti m stn ch drah. V Bazikov ch Pam tech hraje roli pouze ochr nce rodinn ho krbu a vychovatelky d t a n sledn vnuk a vnu ek. Jak byl jej skute n ment ln a intelektu ln horizont se dozv me a z nezve ejn n vz jemn korespondence mezi man eli a p buzn mi z let 1855 a 1914, kter se nach z doposud nepov imnuta v N rodn m archivu. Anal za tohoto pramene vrh na roli st edostavovsk ch en pon kud jin obraz, ne se v esk historiografii doposud traduje.

10:00 10:15 B vo, co ty ud l , nejl pe ud l ! Podnikatelsk dom cnost na p kladu Barbory Buvov (1849 1932)

Mgr. Veronika Kr kov | Filozofick fakulta Univerzity Hradec Kr lov

C lem p sp vku je p ibl it ivotn osudy Barbory (zvan t Babetty) Buvov (1849 1932) jako p edstavitelky podnikatelsk ho a m ansk ho vlasteneck ho prost ed druh poloviny 19. stolet . Jako man elka majitele tov rny na zpracov n cikorky zast vala vedle tradi n role eny-hospodyn tak adu ve ejn ch a reprezentativn ch funkc , kter ji umo ovaly p ekro it r mec dobov ch spole ensk ch konstrukt . V memo rov ch textech i osobn korespondenci vystupuje tak jako zprost edkovatel spole ensk ch vazeb nebo jako nositelka kulturn pam ti, vlasteneck ch hodnot a dobov ch norem. Jej rozs hl poz stalost obsahuje korespondenci s p edn mi osobnostmi sledovan ho obdob jako je nap . F. L. Rieger, Libu e Br fov atd. Babetta Buvov bude nahl ena z n kolika perspektiv, jak s p ihl dnut m k tradi n ensk roli, tak p edev m zd razn n m jej ve ejn innosti, kter krom lenstv v ad kulturn ch a charitativn ch spolk zahrnovala tak reprezentativn funkci.

10:15 10:30 diskuse

10:30 10:45 p est vka na k vu

6. tematick blok: Netradi n role esk eny

10:45 11:00 O dal Amazonce z pra sk barik dy roku 1848, roda ky z myslivny mezi Polen a Chudenicemi na Klatovsku

PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D. | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

Vladim r Macura analyzoval znak pra sk barik dnice v diskursu jara n rod a revolu n ho roku 1848, p i em se dotkl i problematiky historicity pra sk barik dnice. K v tu, jej po dil: Severov z Berouna, Theofila Dittrichov , Josefina Heichenwalderov (podnikatelka), L za espivov (prostitutka), nab z me je t dal mo nost, a sice d vku jm nem Barbora Hyniov , kter se narodila 1827 v ern nsk myslivn , zvan Ba antnice, na chudenick m panstv , farnost spadaj c pod Pole . Vladim r Macura m pravdu, kdy p e, e je jedno z hlediska s miotiky, jak to vlastn bylo s historicitou pra sk barik dnice, proto e

jako znak vypl ovala obecn stereotyp, v n m d vn motiv bojuj c ch en nabyl nov podoby jako symbol revolu n ho zp evr cen st vaj c ho du a ve znamen t to nov symbolizace tak k sil analogick p edobrazy z dom c tradice. Nicm n bude jist zaj mav rekonstruovat ivot on d vky a p isp t do region ln historie Klatovska.

11:00 11:15 Irma Geisslov aneb M cha v sukn ch

Mgr. Mark ta Pokorov , Ph.D. | Fakulta pedagogick Z U v Plzni

P sp vek reflektuje odkaz Irmy Geisslov (1855 1914) optikou liter rn ch, genderov ch a spole ensk ch norem 19. stolet . Geisslovou lze d ky jej niternosti, pesimismu a subjektivn mu v razu ozna it nejen za prvn eskou dekadentku, n br i za M chu v sukn ch . Tato paralela toti definuje nejen nad asovost a kosmopolitnost jej tvorby, ale p edev m jej pozici outsidera. Zat mco dobov k non o ek val od autorek mravou nou i n rodn -v chovnou tvorbu, Geisslov v pr lomov sb rce Immortelly (1879) otev ela tabuizovan t mata erotiky, zkosti a osamocen . Modernost a radik lnost sv ho d la, j m nejen p edb hla dobu, ale p edev m redefinovala ensk hlas v esk literatu e, si nutn vyslou ila nepochopen kritiky a byla, podobn jako autor M je, pln docen na a pozd ji. V jej m p pad dokonce hovo me o odstupu n kolika generac .

11:15 11:30 diskuse

11:30 12:45 ob d

7. tematick blok: eny p i vzd l v n sebe a spole nosti

12:45 13:00 D msk spolky, ensk kongregace a d v vzd l v n ve druh polovin 19. stolet

doc. PhDr. Miroslav Novotn , CSc. | Filozofick fakulta JU v esk ch Bud jovic ch

Reformy druh poloviny 18. stolet otev ely cestu k zaveden (a postupn mu prosazen) povinn koln doch zky v esk ch zem ch pro v echny d ti bez rozd lu pohlav , soci ln ho postaven i n bo enstv . N stup industrializace a modernizace spole nosti v 19. stolet p inesl dal po adavky i v oblasti vzd l v n , a to v etn vzd l v n d vek a en. V znamnou roli v roz en d v ho vzd l v n z dosavadn ho prim rn ho stupn ke st edo kolsk mu a vysoko kolsk mu, v eobecn mu i profesn mu ve druh polovin 19. stolet sehr ly r zn (zpravidla m stn) ensk (d msk) spolky i n kter (zpravidla diec zn i celozemsk) ensk eholn kongregace (v etn jimi veden ch m stn ch laick ch dru in). P sp vek se zam na p ibl en t chto aktivit na n kolika konkr tn ch p kladech z ji n ch a jihoz padn ch ech.

13:00 13:15 Teorie a praxe eny-u itelky na konci 19. stolet : ensk emancipace, n rodn hnut a spisovatelsk innost

Mgr. Petra Han kov | stav pro eskou literaturu AV R

Povol n u itelky sehr lo d le itou roli p i vstupu en na pracovn trh a zaji t n vlastn ho p jmu i spole ensk pozice. Vzd l n , kter ho tyto eny dos hly, jim tak umo nilo samostatn formulovat pl ny dal ensk emancipace, vyrovn vat se musely i s ot zkou n rodn , k n m ly d l v st sv ky. P edkl dan p sp vek chce p edstavit tyto souvislosti na p kladu esk ch a n meck ch u itelek v esk ch zem ch na konci 19. stolet . Na z klad doposud neprob dan ho pramenn ho materi lu t kaj c ho se esk ho a n meck ho u itelsk ho stavu p edstav z zem a kontexty, v nich se budouc u itelky p ipravovaly na sv povol n . Druh polovina p sp vku se zam na konkr tn texty autorek-u itelek, v nich zpracov valy sv zku enosti, postoje k ensk a n rodn emancipaci i (ne)napln n ide ly ze zam stn n . Na z v r budou srovn na prost ed esk ch a n meck ch en a vyzdvi eny vz jemn rozd ly i podobnosti.

13:15 13:30 Prvn absolventky gymn zia Minerva: jejich soci ln z zem a uplatn n

Mgr. Bc. Lenka K ov , Ph.D. | Historick stav AV R

P sp vek se zam na v zkum podporovan GA R, kter je v nov n problematice trvale neprovdan ch en v dlouh m 19. stolet . Absolventky prvn ho esk ho d v ho gymn zia Minerva maturovaly roku 1895 na akademick m gymn ziu, od roku 1908 bylo mo n skl dat maturitu p mo na Minerv . V t ina z nich pokra ovala studiem na univerzit . P sp vek p ibl soci ln profil a rodinn pom ry absolventek do roku 1914, jejich dal studia a profesn uplatn n ; v b rov p edstav v razn osobnosti, je stavem pro ly. N kter d vek poch zely tak z dne n ho Plze sk ho kraje, i jim bude v p sp vku v nov na pozornost.

13:30 13:45 diskuse

8. tematick okruh: Vnit n migrace a postaven eny v judaismu a isl mu

13:45 14:00 Ze z padu na jih a z jihu na z pad. Vazby mezi z pado esk m regionem a jiho esk m m ste kem Ledenice

PhDr. Ji Cukr | St tn oblastn archiv v T eboni St tn okresn archiv esk Bud jovice

Na z klad studia domovsk agendy p ibl me vazby, kter byly v 19. stolet mezi jiho esk m m stysem Ledenice a lokalitami v z padn ch ech ch. Kolik lid a zejm na en putovalo jedn m nebo druh m sm rem? Pro ? To jsou dv z kladn ot zky, na kter se pokus me v p sp vku odpov d t.

14:00 14:15 idovsk ena v esk ch zem ch v posledn tvrtin 19. stolet : sv r tradice a modernizace

doc. PhDr. Blanka Soukupov , CSc. | Fakulta filozofick Z U v Plzni

Judaismus vymezuje velmi striktn m sto idovsk eny v rodin a ve spole nosti. V posledn tvrtin 19. stolet se v ak tato tradice st et vala s ensk m emancipa n m hnut m, je bylo vyvol no p ev n hospod sko-soci ln mi p inami (mimo jin selh n m s ate n ho trhu po prusko-rakousk v lce). Do ensk ho hnut se za aly zapojovat tak idovsk eny, kter se mohly op t o tradici ensk ch osv censk ch salon i o pr kopnickou roli p i vyu v n sv tsk ho vzd l n pro eny. P sp vek se zam na dobov ide l eny v asimilantsk m a od 90. let tak sionistick m hnut . Tento ide l bude konfrontov n s realitou pr m rn idovsk eny, p slu nice st edostavovsk vrstvy. Pramennou z kladnu bude tvo it men inov publicistika, beletrie i ego dokumenty.

14:15 14:30 Obrazy en v H lkov ch cestopisech po Balk nu

prof. PhDr. Bohumil Jirou ek, Dr. | Filozofick fakulta JU v esk ch Bud jovic ch

B sn k, spisovatel a novin V t zslav H lek (1835 1874) velmi r d cestoval a o sv ch cest ch psal do dobov ch tiskovin, nej ast ji do N rodn ch list . Z druh poloviny edes t ch let 19. stolet poch zej jeho cestopisn obr zky z Balk nu, kdy pob val v Chorvatsku, Srbsku, ern Ho e, ale tak v ecku a zejm na v Turecku (Osmansk i). Jako bystr pozorovatel si v mal i rodinn ho ivota m stn ho obyvatelstva a role en, zaj maly ho tak r zn n rodnosti, kdy popisuje nejen obyvatelky Balk nu, ale t eba i Arm nky i Mou en nky , ba si v m i nov m dy v podob fotografi tureck ch en, ov em se zast enou tv . P sp vek se bude v novat t mto H lkov m post eh m, samoz ejm v etn vn m n stereotyp . Metodologicky tak bude p ihl dnuto i k teori m orientalismu a postkoloni ln m studi m.

14:30 14:45 diskuse

14:45 15:00 celkov zhodnocen konference a vyhl en t matu pro radnickou konferenci v roce 2028

ORGANIZACE

tℕ⁂ℕl·Y⁂Øê Øêō⁂ℕ l· Îł Ŏűŕŭűŀ·

Mgr. Daniel Bechný	Studijn² a vĎdeck§ knihovna PlzeŕŚsk®ho kraje
Anastasija Iljiniļ na Franta, Ph.D.	katedra filologickĨ ch studi² FF ZĻ U v Plzni
PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.	katedra ļ esk®ho jazyka a literatury FPE ZĻ U v Plzni
prof. PhDr. Milan Hlavaļ ka, CSc.	HistorickĨ ⅓stav AV ĻR
Mgr. René Keller	Spolek divadeln²ch ochotn²kŢ v Radnic²ch
doc. PaedDr. Petr Kuļ era, Ph.D.	Liter§rnĎvĎdn§ spoleļ nost pŚ AV ĻR - poboļ ka PlzeŕŚ
PhDr. Martin Proģek, Ph.D.	Ðstav pro jazyk ļ eskĨ AV ĻR

½łŎűŕŭűdz yl·Ř ⅂⁂yŦŜℕŜyŎℕ LJnjŜØÎl·f

Ing. Libor Picka

Ļlen Rady PlzeŕŚsk®ho kraje pro oblast kultury, pam§tkov® p®ļe a cestovn²ho ruchu